2,35. न निश्चितार्थादिरमित धीरा: BHARTR. 2,72.41.81. म्रत्यमहोष धी-राणामवद्गैव कि शोभते Karuls. 18,131. न शित्तितः प्रयत्ना कि धीराणा क्टरये भिया 150. 137. 272. 359. 1,42. 7,88. धीरा कि इस्तरमपि व्यसनं ताति Cit. bei Uććval. zu Unabis. 2, 24. विनाट्यर्थधीर: (v. l. वीर:) स्प-शति बङ्गमानाव्रतिपदम् । समायुक्ता अप्यर्थः परिभवपदं पाति कपणः॥ Ніт. І, 167. Кар. 106. गतस्वार्यमिमं देकं विश्का मुक्तवन्धनः । स्रविदा-तगतित्रंह्यात्म वै धीर उदाहृतः ॥ Вийс. Р. 1,13,24. 3,5,46. Vet. 3,20. 4, 1. 2. PRAB. 34, 17. धीरचेतम् beherzt KATHAS. 18, 297. सागरधीरचेतम् wohldessen Herz so beständig wie das Meerist RAGH. 18, 3. STENZLER übersetzt das Wort durch profundus, der Schol. in der Calc. Ausg. umschreibt es gleichfalls durch गम्भीर. Das Meer erscheint wohl in der Regel als Bild der Tiefe, aber auf der anderen Seite kann es auch gar wohl als Bild der Beständigkeit und Unveränderlichkeit verwendet werden, da seine Wassermasse trotz aller Zuflüsse und aller Hitze unveränderlich erscheint. Die Bedeutung tief kommt dem Worte nur in übertragenem Sinne (s. w. u.) zu. धीर inder zu चेत्रस् passenden Bed. klug aufzufassen verbietet das vorangehende सागर. धोरोदात्त, धीराइत, धीरललित und धीरप्र-शात vier Arten von Helden Sig. D. 65. fgg. धीरा, मधीरा und धीराधी-71 von Heroinen 102. fgg. An der zweiten Stelle übersetzt Ballantyne das Wort durch possessed of self-command, sich in der Gewalt habend; dem entsprechen die Bedeutungen स्वीर und स्वच्छन्द in H. an. und Med. — 2) vom Tone lange nachtönend, tief, dumpf: ° स्त्रिन्तवचनै: Мвсн. 96. मरङ्गधीरधान Rлсн. 16, 13. म्रवाचरेनं गगनस्परा रघः स्वरेण धीरेण निवर्तपत्रिव ३,४३. धीरं वारिधरस्य वारि किरतः श्रुता निर्णाये धनिम् Амав. 11. तार्धीरतुर्धारवप्रतिर्वः Катыль. 20,226. धीरप्रशासस्वरे-स्तपस्विभिर्भवितव्यम् Çâk. 27, 10. परिधीर रव GHAT. 4. adv.: प्रमध्यमाना-र्णवधीरनारिनी RAGH. 3, 59. — 3) Die Lexicographen kennen noch folgende Bedeutungen: विलायत kräftig, stark Çabdar. im ÇKDR. मन्द gelind u. s. w. (auch Gegens. von धीर klug) TRIE. 3,3,357. विनीत wohlgezogen u. s. w. Unadivr. im Samkshiptas. CKDR. - Nicht ohne Widerstreben haben wir 1. Ult von 2. Ult getrennt, aber eine ungekünstelte Vermittelung der Bedeutungen wollte uns nicht recht gelingen. vgl. मधीर.

2. धेरिर (von 1. धी) Uṇiois. 2,24. adj. verständig, klug, weise; geschickt, kunstfertig Naigh. 3,15. Nia. 3,12. 4,10. AK. 2,7,5. Taia. 3,3,357. H. 341. an. 2,433. Med. r. 31. RV. 1,91,1. 145,2. 179,4. 3,8,5. न ता मिर्नाल मायिना न धोरा वृता देवानाम् 36,1. धीर्मा िक् छा कुवेया विपश्चितः 4,36,7. ऋषि 5,29,1. धीर्ममृततस्य ग्रीपाम् 8,42,2. सल्ला 48,4. 9,96,11. यत्र धीरा मनेमा वाचमक्रत 10,71,2. Soma 9,97,46. 6,47,3. AV. 9,4,8. 10,8,44. रृष्यं न धीरः स्वपं स्रतनम् RV. 5,2,11. 1,130,6. AV. 9,2,6. VS. 1,28. 11,55. 19,83. 34,2. Çat. Ba. 11,5,5,7. fgg. 12,3,1,7. 14,7,2,11. Kathop. 2,2 (Gegens. मन्द). Çvetaçv. Up. 6,12. Bhag. 2,13. MBH. 5,1076. Suça. 1,115,14. 236,21. Ragh.3,10. Kathis. 15,61.16,113. 18,111. Taik. 1,1,96. compar.: न व्हन्यः कृवितर्ि। न मेध्या धीर्तरः AV. 5,11,4. 10,1,18. धीर्तरं वचः R. 3,19,13. विभाव्यं धीरितरा त्रलीतात् AV. 11,1,13. in der späteren Sprache f. धीरा R. 2,74,18. प्रतिपाल्लियत्यस्ते जन्मकालो उस्य धीर्या MBH. 1,1090. — Vgl. स्व., यत्त्वः

3. धीर (= 1. oder 2. धीर) 1) m. a) Meer (vgl. u. 1. धीर 1.) Çabdà-

RTHAK, bei Wils. — b) Bein, eines Buddha (der Weise) Viutp. 2. — c) Bein, des Fürsten Bali Çabdar, im ÇKDr. — d) N. pr. verschiedener Männer, mit dem patron. शात्यपीय Çat. Br. 10,3,\$,1. — Rågatar. 5,26. Verz. d. Oxf. H. 148, a, s. — e) eine best Arzeneipstanze, = स्प्रम Rågan, im ÇKDr. — 2) f. धीरा a) ein berauschendes Getränk Hir. 63. — b) N. verschiedener Arzeneipstanzen, = काकाली (auch Nigh. Pr.) und मराइपोत्तिकाती प्रवेत्ता. im ÇKDr. = त्रीकाली, श्रेन्तिचा, मेदा, Rosa glandulifera Nigh. Pr. — Nach Med. ist das f. = स्वणातुल्या (?). — 3) n. Saffran AK. 2,6,\$,26. Твік. 3,3,357. Н. 645. an. 2,433. Мед. г. 51. fg.

धैीरण (2. धी + रण) adj. andachts/reudig: इन्हें मद्त्यनु धीर्रणासः R.V. 3,34,8.

धोरता (von 1.धोर) f. Standhaftigkeit, Charakterfestigkeit, Muth: वि-लताप स वाध्यमद्भं सरुजामध्यपराय धोरताम् RAGB. 8,43. MEGH. 112. PANKAT. 129,22. ed. orn. I, 85. KATBÅS. 11,51. DHÜBTAS. 72,13. ञ्र० Kleinmuth KATBÅS. 6,21. PRAB. 15,8.

धीरत (wie eben) n. dass. Hir. 111, 44. ad 1,28. H. 509.

धीर्पस्नी (1. धीर् + पस्न) f. ein best. Knollengewächs, = धर्णीकन्द् Rågan. im ÇKDa.

धोरललित (1. धोर् + ल॰) 1) adj. standhaft aber dabei guter Dinge, Bez. einer Art von Helden: निश्चितो मृहर्गनियं कलापरे। धोरलिता: स्पात् Sån. D. 68. — 2) subst. (im Ind. f. ॰ता) N. eines Metrums (4 Mal

धीरस्कन्ध (1. धीर + स्कः) m. Büffel H. 1282.

धीराज (2. धी + राज) m. N. pr. eines Wesens im Gefolge des Çiva Vələr zu H. 210.

धीरावी f. N. einer Pflanze, = पीतशिशपा Nigs. Pa.

धीरेशिंमझ (धीर - ईश + मिझ) m. N. pr. eines Mannes Verz. d. B. H. No. 392 am Ende.

धीरिश्चर (धीर + ईश्चर) m. N. pr. des Vaters des Gjotiriquara, des Verfassers des Dhürtasamagama, Dhüntas. 67, 3. Verz. d. Oxf. H. No. 281

धीराज्ञिन् (धीर् + उज्ञ) m. N. pr. eines der Viçve Deväh MBs. 13,4357.

1. धैरीर्य adj. = 2. धीरः ऊर्णीवा (wohl für ऊर्णावाँ) र्वृ धीर्पः ÇARKH. Br. 19,3.

2. धोर्य (von 2. धीर) n. Einsicht, Verständigkeit: पाक्या चिद्रसवा धीर्या चित्रुप्नानीता स्रभंगं ज्यातिर्श्याम् ॥४. 2,27,11.

धालरी f. Tochter Han. 219.

धैनन् (von 1. घी) adj. UṇAbis. 4,114. P. 3,2,75, Sch. geschickt: पे धीवीनो र्यकारा: AV. 3,5,6. घीवा कर्मकार: Uééval. f. घीवरी P. 4,1, 7,Sch. Vop. 4,13. बक्जधीवा und बक्जधीवरी ebend. Nach ÇKDa. Fischer; vgl. घीवर.

धैनित्र् (von 2. धी) adj. einsichtig; andächtig, fromm R.V. 6, 55, s. यत्रे धिया धोर्चत्रो स्रमेपत् तृत्सेव: 7,83,8. 8,2,40. 81,11. Sвлрч. Вв. in Ind. St. 1,38,4 (vgl. 2,390).

धीवर Unions. 3, 1. 1) m. Fischer AK. 1, 2, 8, 15. H. 929. MBn. 2, 784. 13, 2708. निषादवंशकर्तामा बभूव — धीवरानमृतस्य वेनकत्स्मयमंभवान्